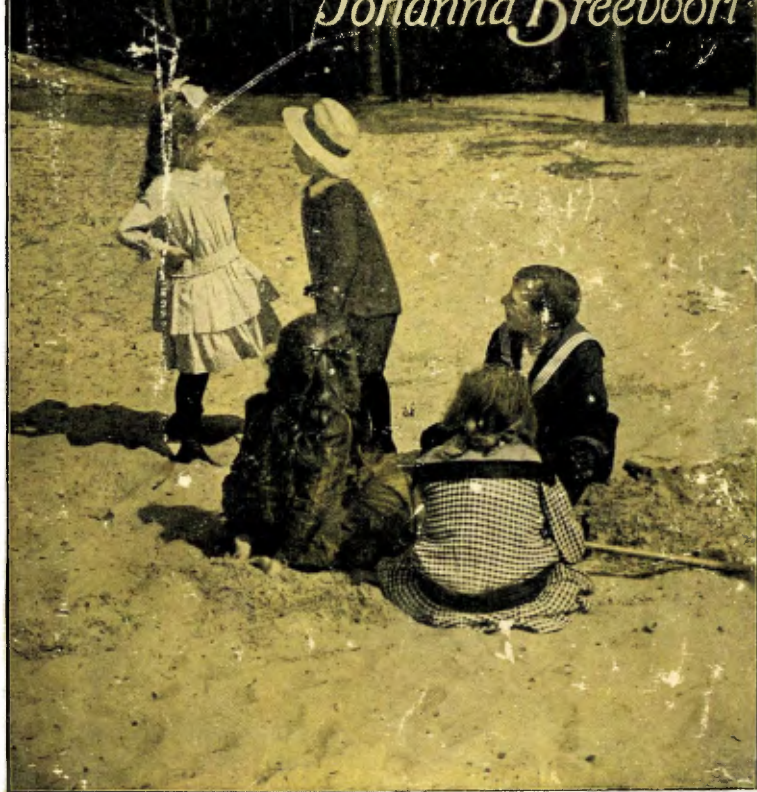

Hoe Eva haar juffie verloor en terugkreeg

door
Johanna Breevoort

J. M. BREDÉE's Boekh. en Uitg.-Mij. - ROTTERDAM.

Hoe Eva haar juffie verloor en terugkreeg.

DOOR]

JOHANNA BREEVOORT

ROTTERDAM

J. M. BREDEÉ'S BOEKHANDEL EN UITGEVERS-MIJ.

Opnieuw stooft Eva's vader op „Dat is Uw schuld, juffrouw!”

Hoe Eva haar juffie verloor en terugkreeg.

I.

Eva en haar juffie.

Kleine Eva de Rijke bezat geen moeder. Wat dat zeggen wil, kan geen kind begrijpen, die zoo rijk is, zijn eigen moeder nog te hebben. Toen zij nog een heel klein kindje was, dat in de wieg lag, was moeder gestorven en naar den hemel gegaan.

De kleine Eefje wist er nog niets van. Zij trappelde met de bloote voetjes tusschen de fijne linnen lakentjes en kraaide van plezier over het mooie gouden zonnetje, dat de kristallen kroon aan den zolder zoo plezierig blinken en stralen deed.

Zij lachte tegen de kinderjuffrouw, die haar in een lekker frisch badje stopte. trok aan jufs haren en ooren en kroop daarna welgemoed over den vloer, bedekt met het dikke wollen tapijt.

Later liep zij voetje voor voetje aan jufs hand door den geurigen bloementuin; zij hoorde en begreep niet, dat de dienstboden haar in de keuken meewarig nakeken en Eefje een „arm schaap" noemden. Met een lief sijn gebaartje groette zij den tuinman en de knechts,

trappelde daarna weer terug naar het hooge, breeder heerenhuis, waar alle ramen stijf gesloten waren door witte gordijnen.

De vensters leken juf wel blinde oogen, die haar aanstaarden zonder vreugde, zonder licht.

Zou zóó het leven van haar kleine Eva worden, dacht de kinderjuffrouw, terwijl zij meewarig vol meedoogen het vriendelijke kindje over de blonde krullen streek: vreugdeloos en eenzaam, zonder moeder.

Neen, zoo droef en zonder liefde zou Eva zich nooit gevoelen, had de juffrouw zich voorgenomen, zoolang zij dat verhinderen kon.

Zij zou het moederloos kindje verzorgen, alsof het haar eigen was; zij zou het omringen met liefde van 's morgens tot 's avonds net als een moeder doet, zelfs in den nacht zou juf over Eva waken.

Juf had de belofte gehouden, die zij, zonder dat een mensch haar hoorde, op dien schoonen zomermorgen had afgelegd: zeven jaren vervulde juf reeds de plaats van Eva's moeder in de prachtige kinderkamer van het deftige huis.

Wat hield Eva dan ook veel van haar „juffie”.

„Juffie slaapt *nooit*, is 't wel juffie”? vroeg zij eens vol vertrouwen. »Altijd als *ik* 's nachts wakker ben, is *juffie* ook wakker.”

De kinderjuffrouw lachte eens tegen haar pleegkindje: „Ja lieverd! ik denk *altijd* aan jou, hoor, leg je hoofdje 's avonds maar rustig neer, juffie houdt altijd haar kamerdeur open, ik hoor je dadelijk”.

Zij was een tenger, vriendelijk persoontje van geringe

familie. Jufs ouders hadden haar met veel opoffering voor onderwijzers laten studeeren, zij was geslaagd voor hare examens en kon uitstekend onderwijs geven.

Maar het werk in de school bleek haar te zwaar te zijn, daar moest zij mee ophouden, en daarom had zij een rustige betrekking gezocht om toch zodoende haar brood te verdienen.

Die betrekking had juffie gevonden in het rijke gezin van Eva's ouders. Eva's moeder lag toen al ziek.

Met al de liefde van haar gevoelig hart, had juf zich aan het kleine kindje gehecht: een liefde, die nog sterker werd, toen het hulpeloos Eefje hare moeder verloor.

Want Eva's vader bemoeide zich al bitter weinig met het kleine kindje van zijn jonge vrouw, die zoo spoedig na haar huwelijk ziek geworden was. „Zieke menschen kon de groote, sterke zakenman niet verdragen en van kleine kinderen hield hij niet”, zei hij.

Hij dreef een grooten houthandel, die al zijn tijd en krachten behoefde en waarin hij ook al zijn vermaak vond.

Vaak maakte de heer De Rijke verre reizen, naar het Noorden door de Scandinavische landen, naar Rusland. Eens bleef hij wel twee jaren weg, zijn tegenwoordigheid was noodig in Rusland, waar hij groote eeuwenoude bosschen gekocht had, die gekapt moesten worden.

Toen Eva wat ouder werd, stuurde hij allèrlei foto's over: vloten met boomstammen, die de rivier afzakten, hutten in ondoordringbare bosschen, donkere keten, waarin het vuur brandde in een kuil op den aarden vloer. Dan waren het weer mooie stadsgedeelten en paleizen, parken of trotsche watervallen of strandgezichten.

Eva bewaarde al deze platen in kostbare albums, waarvan zij de waarde niet wist, die vader meebracht van zijn reizen.

Eva's speel en slaapkamer, ook jufs slaapvertrek hing vol dure geschenken van den rijken vader.

Kwam vader dan eindelijk thuis na maanden lange afwezigheid, dan kende Eva, toen zij nog een klein kindje was, den breeden, ruigen man haast niet meer, ruw in zijn manieren, door wind en weer gebronsd. Het kind keek schuw en stil naar zijn hooge gestalte, naderde bevend aan jufs hand, lachte bevreesd en flauwtjes, keerde, zoo spoedig hij haar losliet, naar juf terug.

Dat ergerde den vader altijd; hij gaf het op, het kleine teere meisje te lokken, zei soms wel met een vloek tot juf: „Het is toch jammer, dat Eef geen jongen is”.

Juf deed alles, wat ze kon om Eva's schroomachtigheid tegenover vader te overwinnen. Was hij weer weg, dan hield zij de gedachte aan hem in Eva levendig, vertelde hoe goed en ijverig en knap vader was, hoeveel hij van haar hield.

Daardoor was bij het ouder worden van Eva de ergste schuwheid wel een beetje uitgesleten, zij naderde vader vrijmoediger, speelde ook wel eens op zijn knie, trok aan zijn lange snor, maar wanneer dan het spelletje al te wild toeging en hij zijn ruige wangen over haar zachte velletje wreef, dan ontwaakte haar schuwheid weer: Eva werd opeens stil en vader zette haar verstoord op den vloer.

Doch ook deze tooneeltjes, even smartelijk voor Eva als voor haar vader, werden zeldzamer. Eva leerde vader

langzamerhand kennen. Juf beduidde het kleine meisje, dat vader, die altijd, bijna altijd tusschen ruwe menschen werkte, niet zacht en voorzichtig met haar kon omgaan als juffie deed. Zij vertelde van de gevaren, waarin vader vaak verkeerde, van wilde dieren in de onbewoonde bosschen, van snelvlietende, ondiepe rivieren, die tusschen rotsen vloeiden, van moeilijke tochten tegen steile berghellingen. Dat wekte Eva's achting en belangstelling. Juffie leerde haar eindelijk voor vader bidden. God om bewaring vragen, als vader op reis was.

Van dit alles wist Eva's vader niets. Hij was als arme weesjongen een kleinen houthandel begonnen en had zich door gestadig werken, met de uiterste krachtsinspanning door zelf alles eerst grondig te bezichtigen, eer hij kocht, tot een schatrijk koopman opgewerkt. Van den Bijbel wist hij niet af, bidden had hij nooit geleerd, behoefte aan God woonde er niet in zijn hart. Hij joeg alleen naar nog grooteren rijkdom.

Eva wist wèl veel van den Bijbel en van den Heere Jezus. Juffie had haar geleerd om iederen morgen hare knietjes voor den Heere te buigen en te vragen om een nieuw hartje en elken avond dankte zij den Heere, die haar zoo overvloedig verzorgd en gezegend had, vroeg zij om bewaring voor den komenden nacht.

Juf vertelde ook zoo prachtig uit den Bijbel van Adam en Eva, die aten van den verboden boom, daarnaar luisterde Eva al heel graag, omdat zij zelf ook Eva heette. Van Jozef en zijn booze broeders, hoe hij later onderkoning werd en goed voor kwaad vergold. Van Samuel en Simson en de arme Hanna, die

geen kinderen had, o Eva vond de Bijbelsche geschiedenissen zoo mooi.

Nu zou het spoedig Goede Vrijdag worden. Juffie had verteld van den Heere Jezus, Eva wist het wel, die geboren was als zoo'n lief klein kindje in een stal, en later vluchten moest met zijn moeder op een ezel naar Egypte. De Heere Jezus, die zooveel zieke menschen genas en zoo heel veel van de kinderen hield.

Al een paar keeren had Juffie gelezen in den Kaapschen Kinderbijbel, hoe booze mannen den Heiland geslagen en bespogen hadden en met doornen gekroond. O, de teere Eva ijsde bij die gedachte, en bij het aanschouwen van de plaat »De Kruisiging«, barstte zij in snikken uit.

»O Juffie, Juffie, dat de Heere Jezus nu toch zooveel moest lijden, die lieve Heiland. Als ik geleefd had, zou ik het wel voor Hem geleden hebben, Juffie, heusch, dat zou ik.«

Juffie antwoordde niet op dezen uitroep. Maar toen Eva vroeg, waarom die mannen den Heere Jezus toch zooveel kwaad aandeden, zei ze zacht; »Liefje, dat kun je nog niet goed begrijpen, de Heere Jezus droeg de straf op onze zonden in onze plaats.«

Neen, dat antwoord begreep de kleine Eva zeker nog niet. Ze lag op de breede vensterbank met zachte kussens belegd en keek naar boven, naar de voorbijzeilende dikke wolkenstoeten, voortgedreven door den wilden voorjaarswind. Juf vond, dat Eva er niet frisch en vroolijk uitzag.

»Juffie?» vroeg zij opeens, »ziet vader die groote bonken van wolken ook in het vreemde land?»

Vader was sinds eenige weken naar Odessa vertrokken en moest dan weer opnieuw de binnenlanden van Rusland in.

»Dat weet ik niet, liefje. Maar ik weet wel, dat de Heere in den Hemel vader ziet en jou ook.«

»Zou vader ook naar den hemel gaan, Juffie? Net als maatje?» 't Was een moeilijke vraag voor juffie.

»Kindje, dat kan Juf niet zoo precies zeggen. De Heere Jezus is de goede Herder, elk schaapje van Hem brengt Hij veilig in den hemel. Als vader een schaap van den goeden Herder is. Hem lief heeft . . .«
Eva zweeg en dacht na.

„Als je niet naar den hemel gaat, waarheen ga je dan, juffie?»

»Wie den Heere Jezus lief heeft, gaat naar den hemel.«

»Ja, maar, als je nu den Heiland niet lief hebt, zie je. Heett pa Hem lief?»

»Ik geloof het niet, liefje.« Arzelend én langzaam sprak de juffrouw die woorden, »maar vervolgde zij helder en zeker, »de Heere verhoort altijd, als we Hem om een nieuw hart vragen. Bid jij maar ernstig voor papa, hoor. Dan weet ik vast, dat de Heere naar je luisteren zal.«

Zij keek een beetje bezorgd naar haar pleegkind. Eva zag dezen dag bijzonder bleek en hare oogjes schitterden; zij voelde Eva's pols en vond dat die snel en heftig klopte.

»Liefje,« drong ze zacht aan: »Je moet eens even

temperaturen, kind. Je weet wel, dat dingetje vijf minuten in je mondje houden, wil je?»

Eva knikte gedwee. Juf kreeg den thermometer en gaf dien aan Eva. Toen bleef ze stil bij haar zitten, Eva's hand in de hare. Zij merkte, dat het kind hongerig was en moe.

Na vijf minuten bekeek Juf het koortsmetertje . . . 39 graden, dat is veel te hoog, overleide zij bezorgd.

»Weet je wat«, stelde zij voor, »liefsje moest naar bed gaan.«

»'t Is nog zoo vroeg, en ik lig hier zoo heerlijk, toe, Juffie, laat me hier blijven, ik zie de wolken zoo graag. Doch ze keek niet naar boven, maar sloot de oogen. Inderdaad lag Eva hier rustig en zacht op de breede kussens aan den zuidkant van het huis, zij sloot haar lipjes en slikte moeilijk.

Juf schelde het kamermeisje. »Dina«, fluisterde zij zacht, blijf even bij het kind.« Snel liep zij de gang door naar de telefoon en belde den huisdokter op.

Die kwam zelf aan de telefoon.

»Dokter«, vroeg Juf en haar stem klonk angstiger, dan ze weten wilde. »Ik vond Eva niet goed. Wat temperatuurverhooging en ze slikt een beetje moeilijk. Vanmiddag werd ze hongerig en slap.«

»Op straat geweest, Juf? In de diergaarde gespeeld, met andere kinderen? Gaat ze al school?«

»Neen, dokter, ik fröbel zelf een beetje met haar. Zij heeft alleen met mij in de zon gewandeld.«

»Kom dadelijk«, juffrouw.

De dokter belde af. Juf ging weer gauw naar de

huiskamer. Daar vond zij Eva met een paar angstige oogen, schreiend »Juffie, Juffie.«

Eva's wangen gloeiden nu als kooltjes vuur en haar handjes waren brandend heet.

»Kom Eefje, we gaan naar de slaapkamer«, zei de juffrouw moederlijk. In je bedje lig je veel beter. Een onverklaarbare angst vervulde de trouwe verzorgster. Er heerschte zooveel keelziekte in de stad. Als het kind ook eens aangegrepen werd door die gevaarlijke ontsteking.

Juf had Eva net ontkleed en in haar frissche, wit gelakte ledikantje gelegd, toen de dokter binnenkwam.

»Neem Eva maar op uw schoot, Juf« beval hij, »zoo in het volle licht. Nu je tong uitsteken, Eefje, dokter zal even in 'je keeltje kijken.«

Het kind gehoorzaamde, de oogen vertrouwend op juffie geslagen. Als juffie maar bij haar bleef, was ze heelemaal niet bang voor den grijzen dokter.

De geneesheer onderzocht met zijn spiegeltje de keel en zette een heel ernstig gezicht.

»Diphtheritis, juf. Ik moet dadelijk inspuiten. U hebt misschien naast God het kind gered door mij zoo spoedig te roepen. Is mijnheer thuis? »Neen dokter, Eva's papa is in Odessa«.

»Telegrafeer hem dan juf. Of wil ik het voor u doen?«

»Wanneer u zoo goed wilt zijn, dokter!« Juf vroeg niet, of er gevaar was om het kind niet te beangstigen. Zij zag het aan dokters gefronst voorhoofd.

»U moet me helpen, juf«, gebood hij kort. In snel op-eenvolgende zinnnetjes beduidde hij juf, wat zij doen moest..

Eva zag alles gedwee en machteloos aan.

In een half uur was de koorts tot een beangstigende hoogte gestegen ; zij kreeg het al benauwder, met haar oogen volgde zij juf als een gewond smee-kend diertje.

»Het moet dadelijk gebeuren, anders stikt het kind«, fluisterde de dokter. Juffie verloor geen oogenblik hare koelbloedigheid, zij moest nu helpen, handig helpen om den dood te weren.

Zij keek de handen van den dokter na, terwijl haar hart smeekt, dat God zijn werk zegenen zou.

Tien lange, lange minuten gingen voorbij, Zou het helpen? Zou Eefje behouden kunnen worden? Zou de smart den vader worden bespaard om te komen bij het doode lichaam voor zijn kind?

O, die zware, breede man deed net, of hij hardvochtig was en niet veel gaf om zijn Eefje ; juf wist het wel beter, zij zag dieper door zijn ruwe manieren in zijn goede, eenvoudige hart.

Eindelijk, eindelijk heft de geneesheer zich op uit zijn gebukte houding over het kind. Eva haalde vrijer adem, ofschoon haar gezichtje nog gloeide en de handjes trilden.

»We hopen met Gods hulp het ergste overwonnen te hebben, juf« zei hij verlicht. »We zullen haar nu in haar bedje dragen. U blijft zeker vannacht bij haar op. Of wil ik een verpleegster zenden?«

»Neen geen verpleegster, dokter«, weerde juf haastig af. Geen vreemde handen mochten haar lieveling aanraken.

»Juffie, Juffie« fluisterde Eva. Niet . . . weg.

»Nee kindje, Juffie blijft bij je«, beloofde juf met nadruk. Slaap nu maar lekker, hoor. Dan wordt ge weer gauw beter«.

Gerust sloot Eva de oogjes, vertrouwend op juffie. De dokter zag het aan met vochtige oogen.

»Het gevaar is nog niet geweken«, waarschuwt hij zacht, reeds met zijn instrumententasch in de hand. »Handel precies naar mijn aanwijzingen, daarvan hangt alles af«.

Juffie knikte en belde het meisje om dokter uit te laten, zelf nam zij hare plaats bij het ziekbed in.

Met Gods hulp zou zij het leven voor Eefje redden.

II.

Eva's vader en zijn zwager.

In zijn hoog, groot kantoor, door een voornaam meubelfabrikant naar de nieuwste mode gestoffeerd, zat Eva's vader voor zijn kostbaar cylinderbureau. Er viel een overvloed van licht door de slechts met fijne gordijnen bedekte ramen. Juf had een tafeltje met frissche palmen in een hoek gezet en een kan met bottende kastanjeknoppen prijkte dicht bij de schrijftafel. Rijk getinte Perzische kleedjes, door den heer des huizes zelf meegebracht van zijn verre reizen, lagen hier en daar. Zij hingen ook tegen de kastdeuren. Het geheel zag er gezellig uit, de vriendelijke vrouwenhand van Juf reikte ook tot hier met hare moederlijke zorgen.

Zij was in dit huis gekomen als een eenvoudig kinderjufje; de heer De Rijke had haar na het sterven van zijn vrouw het beheer der gansche huishouding toebetrouwd. Aan wie zou hij dat beter kunnen doen? Hij zelf bezat geen familie en de deftige zusters van Eva's moeder keken neer op den rijk geworden burgerman. Uit wrok tegen hun standshoogmoed duldde Eva's vader de familie niet in huis, hij beweerde maling te hebben aan al die voornaamheid.

Toch kwetste het hem bij Eva's opgroeien, dat de familie op haar beurt niet naar het kind omkeek. In

zijn hart verlangde hij er naar zijn meisje te zien omgaan met de familie harer moeder, in de deftige huizen, met hun heel anderen levenstoon, dan waarin hijzelf was opgegroeid.

Kort geleden had hij Mevrouw v. d. Berg v. Hoogendoel ontmoet, de oudste zuster zijner vrouw. Zij beantwoordde zijn vriendelijken groet, hoog met een gebaar van: ach jij, moet ik jou als mijns gelijke erkennen, omdat je een jaar met m'n zuster getrouwd geweest bent? En lette voorts niet op hem.

Hoe dit gevalletje hem ook ergerde, hij zou wat liefs geven, indien Eva zich óók zóó kon leeren gedragen in het publiek, indien zijn vrouws familie het kind de omgangsmanieren wou inprenten, waardoor zij in moeders vriendenkring kon gaan verkeerren.

Daarin schoot de juffrouw te kort, dat voelde de koopman, hoewel hij niet uitleggen kon, waarin het verschil zat tusschen zijn Eva en de kinderen der adellijke tantes.

Toch was het niet alleen bepaald over deze zaak, dat mijnheer De Rijke zich vandaag wrevelig en uit zijn humeur in zijn leunstoel zette en met een verstoord gezicht naar buiten keek. Tenslotte zei hij altijd na zulke overwegingen: »'t Kan me niet schelen ook, Eef is tenslotte maar een burgermanskind. Ik heb 't ver genoeg gebracht zooals ik ben; mijn jong vrouwtje heeft, hoe voornaam ze ook was, mij vroeger, arme jongen, uit liefde getrouwd en Eva zal óók haar weg wel vinden. Geld krijgt ze in ieder geval genoeg.«

Neen, hij was nu boos op juf en terdege ook. In

Odessa had hij het telegram gekregen, dat hem terugriep naar huis, omdat Eva ziek was. Hij kon niet weg, zonder groote geldelijke schade te lijden, zijn tegenwoordigheid bij zijn zaken was dringend noodig. Toch was hij gegaan. In de felste onrust reisde hij dag en nacht door. Nu eerst had hij gevoeld, hoe dierbaar hem Eva was, zijn eenige, 't kind zijner lieve, jonge vrouw.

Maar toen hij na twee nachten doorreizen in den grootsten angst de kinderkamer binnentrad, zat Eva overeind in bed, en speelde met Juf, die haar poppen voor haar uitkleedde.

Hoe was 't mogelijk? Ze zag er heelemaal niet naar, of ijselijk wit uit, integendeel, zij lachte: hij had haar fijn zilver stemmetje in de gang gehoord.

Moest hij daarvoor zijn reis onderbreken, zich zelf zooveel geldelijke schade berokkenen? Wat mankeerde die juf? En of zij nu al ernstig en rustig antwoordde, dat de dokter drie dagen geleden Eva's toestand heel gevaarlijk vond, en dat de geneesheer zelf getelegrafeerd had, 't kon niet baten, hij geloofde het niet, vond 't groote malligheid een koopman voor zulke nesterijen uit zijn zaken te halen. »Juf, je bent een overdreven mensch,« zei hij boos. En dat Eva onder zijn gemopper onder de dekentjes kroop en vader later heel schuw en teruggetrokken groette, neen, dat kon hij niet verdragen, dat was de schuld van juf, stelde hij vast. Later op den dag, toen dokter kwam en den vader gelukwenschte met den voorspoedigen keer van die gevaarlijke ziekte, trok zijn boosheid wel wat weg, moest hij erkennen, dat juf niets misdaan

had, maar toen was eenmaal de stemming bedorven in huis. Al kocht hij mooie bloemen voor Eva en voor juf en al probeerde hij vriendelijk met Eva te praten, de rechte vertrouwlijkheid wilde maar niet komen, het geldverlies hinderde den koopman.

Mijnheer De Rijke werd gestoord in zijn overpeinzingen door het kamermeisje, dat hem een kaartje bracht.

›Van Welkem tot Overduinen‹. Wel lieve tijd, dat was zijn zwager, die in Gelderland op een groot buiten-goed woonde. Nog nimmer na den dood van Eva's moeder had hij haar vader met een bezoek verwaardigd.

›Laat mijnheer binnenkomen,‹ zei mijnheer De Rijke netelig en hij nam zich voor, zoo stug mogelijk te zijn. Hij stond op, breed en grof en wendde zich langzaam naar den binnenkomende, een heer, op en top fijn gekleed, die buigend groette.

Mijnheer De Rijke wees hem met een kort gebaar een stoel; als scherp opmerker zag hij, dat zijn zwager bleek was en dien nacht niet geslapen had: ›Geldnood natuurlijk‹ dacht Eva's vader met zelfbehagen. 't Bleek zoo te zijn. Er drukte een zware schuld op het land-goed en dit geld was plotseling opgevraagd. Of zwager helpen hem wilde?

Eva's vader moest natuurlijk eerst al het fijne van de zaak weten, hoezeer het zijn trots ook streefde, dat zijn vrouw's deftige familie hem noodig had; hij was te veel koopman om een groote som zomaar uit de handen te geven. Den ganschen voormiddag zat hij met zijn zwager over becijferde bladen gebogen, noteerde

zorgvuldig de opbrengst van het landgoed, de belastingen en de uitgaven.

Eindelijk sprong hij op: »Kerel, je bent dwaas, als je daar blijft. Dat oude riddergoed te bewonen gaat boven je portemonnaie. Je legt er op toe. Al help ik je dit jaar, je zit het volgend jaar opnieuw in de misère. Ik begrijp niet, dat je zoo stom bent, dat zelf niet in te zien!«

Dat antwoord ergerde den adellijken broeder van Eva's moeder. Hij sprong op en zei, dat hij dan wel naar een ander om hulp zou uitzien, hij wilde niet beledigd worden. Hij kon niet beneden zijn stand gaan leven.

Mijnheer De Rijke lachte koel en stak hem de hand toe: »Even goede vrienden, zwager.« Hij draaide zich om.

Eva's oom zette een beteuterd gezicht, inwendig kwaad. Uiterlijk vriendelijk zei hij neerslachtig, dat er niets ellendigere was dan in geldnood te zitten.

Mijnheer de Rijke begreep zoo'n antwoord niet: »Wat 'n mensch bereiken wil, bereikt hij ook; als ik geen geldnood verlang, zal ze me ook niet benauwen. Zet je tering naar de nering, of je nering krijgt de tering.« Met trots keek hij zijn weelderig gemeubileerde werkkamer rond. Al dat moois kon hij zich veroorloven en 't was betaald ook. Verdiend met zijn helder hoofd en scherpen blik. Hij vond den deftigen broeder van zijn vrouw een slap, onbeduidend mensch, maar deze laatste gedachte uitte hij niet. Die lag alleen te lezen in zijn koude, groote oogen.

Mijnheer Van Welkem tot Overduinen las die onbe-

wuste minachting wel op het gelaat van zijn zwager, maar zette zich over zijn wrevel heen. Hij moest geld hebben nu, veel ook, en wiegde bezorgd met het hoofd.

Eva's vader kreeg meelijden met hem en begon weer te cijferen en te praten. Hij vond 't wel aardig, zoo tegenover zijn zwager te staan als de meerdere.

Hij stond eindelijk veerkrachtig op, lei zijn zware handen op de teere schouders van den oom en beloofde hulp, op werkelijk goede voorwaarden. Maar dan moest hij op zijn beurt zorgen, dat Eva een beetje aanspraak aan de familie kreeg, ze was altijd met juf alleen en 't was in ieder geval het kind van hun bloed-eigen zuster.

De groot grondbezitter berustte in al de bepalingen van zijn geldschietter, hij was blijkbaar ziek van angst geweest en monterde geheel op.

Mijnheer De Rijke verlangde nu, dat hij bleef koffie-dinken en even naar zijn dochtertje ging kijken: »die was erg ziek geweest, knapt best op,« vertelde hij, beter in zijn humeur dan vanmorgen.

Dit gebeurde dan ook, de onbekende oom vond een wonderlijk behagen in de zachte lijnen van Eva's teer gezichtje, haar jonge, glanzende oogen, net zoo'n porce-leinen poppetje als haar moeder was geweest.... »Welk een fijn, edel gezichtje«, zei hij opgetogen tot den vader, toen zij teruggekeerd waren in het werkvertrek „welk een mooi gewelfd voorhoofd en wat bewoog zij haar kopje en haar handjes voornaam.«

Dat vlelend prijzen maakte op den vader een prettigen andruk, hij kon voor den dag komen met zijn eenig kind.

›Ze is een beetje schuw voor vreemden, soms zelfs voor mij,‹ vertelde hij openhartig. ›Je hebt dat daarnet wel gezien, ze durft je ternauwernood aankijken. Maar 't schaap gaat alleen met dat juffie om‹.

›Dat menschje kan Eva geen behoorlijke opvoeding geven‹ oordeelde de adellijke oom uit de hoogte; 't was een uitdrukking die den heer De Rijke even ergerde. Hij vond natuurlijken eenvoud het liefste in een meisje. Eva kende geen grøotelui's manieren, maar ze was wàar. Dit zei hij ook.

Eva's oom sprak haar vader vriendelijk tegen, lei hem uit, nu voorzichtig zijn woorden kiezend om den man niet te kwetsen, hoe noodig het voor een kind is, van de geboorte af, in den kring te verkeeren, waarin zijn ouders geboren zijn.

In het brein van Eva's oom rijpte een plan. Hij moest den schatrijken vader bewegen zijn kind aan de familie ter opvoeding af te staan, natuurlijk tegen een hoog jaargeld.

Eva's vader knikte toestemmend: ›De moeilijkheid is om een deftiger dame bij Eva te krijgen‹, opperde hij langzaam: ›Het kind is verbazend aan juffie gehecht. En ik moet zeggen, juf beheert mijn huishouden zuinig en goed, ik laat haar niet graag schieten.›

Die woorden waren koren op oom's molen, hij kwam nu maar dadelijk met zijn voorstel voor den dag. Zijn kinderen lagen al op studie, vandaar ook die groote geldzorgen, zijn vrouw vond het erg eenzaam op het kasteel. Hij wist zeker, als zij Eva maar zag, zou zij het meisje dadelijk bij zich willen hebben.

Mijnheer De Rijke keek zijn zwager terzijde aan, werd stil en verroerde zich een poosje niet.

»Ik wil 't kind geen verdriet aan doen,« opperde hij langzaam. »Als zij wil, is 't mij goed; wil ze niet, dan blijft ze hier.«

»Maar zij zàl niet van juffie af willen, dat weet ik.«

Oom aarzelde even, hij wou 't liefst niet op een keus van Eva laten aankomen; het kind had hem daarnet vreesachtig en wantrouwend aangestaard.

Met 't onschuldigste gezicht van de wereld stelde hij voor: »Dat juffie kon meekomen.«

»Maar dan ben ik mijn huishoudster kwijt,« bedacht Eva's vader hardop.

Dat was een uitdrukking, die oom gebruiken moest.

»Maar zwager, je bent toch rijk genoeg, je krijgt maklijk een andere huishoudster, al is ze niet zoo zuinig. De jeugd van je kind komt nooit meer terug. Je wilt haar dat kleine offer toch wel brengen, veronderstel ik.«

Juf, die kwam zeggen, dat het koffiemaal gereed stond, ving precies deze woorden op. Met schrik in de oogen tuurde zij naar haar heer, die opeens een anderen kant uitkeek. Wat was er op til, wat ging er gebeuren? Wat wilde die bleeke, slappe, adellijke oom, van wien Eva zich zoo pas met een onbehaaglijk gevoel afkeerde?

Zij had haar best gedaan om de heeren een uitstekend maal te bereiden in die enkele uren en toch ontving zij hun lof over het smaaklijke, goed toebeide eten niet met een vroolijk en voldaan gemoed.

»Je krijgt maklijk een andere huishoudster,« die

woorden bleven nadreunen in haar hoofd, wonden en pijn den haar.

Weer in Eva's kamer teruggekeerd, Eva zat net overeind, trok zij het kind naar zich toe, liefkoosde haar hoofd en haar schoudertje. Eva drong in haar arm als een poesje, dat graag gestreeld wordt en bood toen bedaard en lief haar mondje aan tot een kus.

»Juffie?« vroeg Eva onverwacht, »vindt u die vreemde oom aardig?«

't Was alsof jufs hart ineenkroop van smart. Voelde Eva iets, van wat er omging vanmorgen in haar vaders werkkamer?

»Ach, ik ken oom niet,« ontweek zij voorzichtig.

„Ja, maar, vindt u hem aardig?« drong Eva aan: »Ik niet juffie«.

De juffrouw ademde verlicht. Als mijnheer plan had haar Eva af te nemen, zou hij het kind toch nooit bij een oom doen, vanwien zij niet hield. Maar daadlijk schaamde zij zich over haar zelfzucht.

»Hoor eens Eefje,« zei ze vriendlijk: »Die oom is een broer van je lieve moesje, en ik denk, dat hij heel veel van je houdt. Je moet dus je best doen hem ook aardig te vinden en oom straks vriendelijk goeden dag zeggen, als hij afscheid komt nemen.«

Eva knikte gehoorzaam, leunde nog even nadenkend tegen juf's schouder. Toen zei ze opeens: »Juffie, ik wou gaan slapen.«

De juffrouw keek Eva ongerust aan, zij speurde de guitige uitdrukking in Eva's blonde oogen en moest lachen om de slimmigheid van de kleine meid.

Eva lag op haar bed, de oogjes gesloten, de handjes om haar liefste pop, toen oom en vader het meisje kwamen groeten.

»St, ze slaapt« fluisterde juf en ging mee met de heeren de gang in, om het oog te houden op het wegruimen van de koffietafel. Maar teruggekomen in Eva's speelkamer, vond zij het kind, klaar wakker, te midden van haar poppekinderen.

»Juffie, juffie«, schalde haar hoog stemmetje: »Ik sliep niet, maar ik wou oom geen hand geven«.

»Je bent een stoute meid«, zei juf. Meteen drukte zij een kus op Eva's bleek gezichtje.

III.

Hoe Eva haar juffie verloor.

't Was in Mei, de vroolijke, lieve Mei. Heel de natuur had haar zomerkleed aangetrokken en prijkte in de mooiste en fijnste kleuren. De vogeltjes tierelieden tusschen het teere groen en in de malsche weiden. De lucht zag heerlijk blauw en de wind waaide zoet en zacht. Overal geurden de bloemen.

Toch kon Eva niet veel genieten van het blijde versterkende lenteweer, zij bleef zwak en Vader begon het nu toch te gelooven, dat Juf hem niet voor niets van zijn zaken had weggeroepen. Hij toonde zich erg bezorgd voor zijn kind.

Het hinderde hem vooral, dat hij, de handelsman, die toch met de grootste scherpzinnigheid zijn zaken dreef, er maar niet toe komen, om Eva te zeggen, dat hij haar wilde wegzenden naar het kasteel Welkem in Gelderland, naar de familie harer moeder.

Zoodra hij over oom Van Welkem tot Overduinen begon, trok Eva een pruilend lipje en begon slim over iets anders.

Vertelde hij van den prachtigen tuin om het kasteel, dan zei ze opgetogen: »O, papa, 't is zoo mooi in de Diergaarde«, en vroeg hij, of ze niet eens graag naar oom en tante zou gaan, om daar een paar maanden

te logeeren, dan antwoordde zij rustig en onverzettelijk:
 »Neen pa, hè toe pa, naar geen vreemden«.

Toch wilde hij doorzetten. Eens moesten de zaken in Rusland toch doorgaan en dan was zijn terugkeer noodzakelijk. Het huis kon desnoods gesloten worden, dan huurde hij zelf een appartement voor de enkele maanden, die hij in Nederland doorbracht. Juf kon met Eva meegaan en 't kind kreeg zoo een betere opvoeding meende hij. Mevrouw Van Welkem tot Overduinen had haar zusters man nu reeds tweemaal geschreven en sterk aangedrongen op de overkomst van Eva. Zij vond het beter, dat juf niet meekwam, dan kon zij meer invloed uitoefenen op het kind.

Maar dit verkoos mijnheer De Rijke niet. Eva kon niet buiten haar »juffie«. Zij moesten samen gaan.

Bij de wijd opengedraaide ramen zat de heer De Rijke een brief aan zijn zwager te beantwoorden, toen hij opeens het zachte stemmetje van Eva beneden vernam. Hij keek naar buiten: op de rustbank in het zonnetje lag Eva en juf stond bij haar.

In den tuin van de bureu kwetterden de kinderen als jonge, vroolijke musschen. Eva hoorde hun heldere, soms twistende stemmen, dan weer hun schallenden lach en leuke fluitgeluidjes.

Er vloog een schaduw over het teere, mooie gezichtje van Eva.

»Zie je«, zij ze plots tot juf: »zie je«. zij kunnen wel spelen! En ik moet altijd maar op de bank liggen, altijd, altijd!

Vol meelijden luisterde de vader naar zijn kind,

nieuwsgierig om te hooren, hoe juf haar troosten zou.

»Ja, Eefje, weet je wel, dat je eens gezegd hebt, dat jij wel voor den Heere Jezus hadt willen lijden, zie je wel, dat je het niet zoudt kunnen? Want nu valt het stilliggen op de bank je al zoo zwaar, terwijl de andere kinderen kunnen spelen en ravotten.

De vader maakte een ongeduldige beweging. Eva zweeg en staarde met haar klare, zachte oogen naar de blauwe lucht.

Even lag ze zoo. Toen greep zij de handen van juf en fluisterde: »Ik zal nooit meer zoo ongeduldig zijn, juffie«.

Mijnheer De Rijke liep ontstemd het vertrek op en neer. Wat mankeert die juffrouw? Wat waren dat allemaal voor godsdienstige dingen, waar zij het hoofdje van het kind mee volstopte? Dat moest uit zijn!

Heftig belde hij om het kamermeisje »Zeg, dat de juffrouw direct boven komt«. beval hij driftig.

Gedienstig en vlug kwam Eva's juffie; zij zag daadlijk bij het inkomen, hoe verstoord haar heer was.

»Juf«, begon hij hoog: »Ik heb je m'n heele huishouden toebetrouwd«. De aangesprokene boog het hoofd.

»En je hebt m'n huishouding goed beheerd, er valt niets van te zeggen. Maar ik wist niet, dat je mijn kind zoo fijn en vroom opvoedde. Dat vind ik heelemaal niet noodig«.

»U hebt het mij nooit verboden, mijnheer«.

»Natuurlijk niet. Wie denkt er aan zoo iets? Dat je Eva hebt leeren bidden, 't zij zoo, ik vind het onnoodig en 't staat ook niet deftig. Maar al dat vroom gekwezel: ik wil het niet langer, hebt u het verstaan?«

»Ja mijnheer«, zei de juffrouw verbaasd.

»En nu wil ik, dat u me belooft, dat je met zulken onzin niet meer aankomt bij mijn kind, ik wil ze niet sufgepreekt hebben«.

»Eva is heelemaal niet suf, mijnheer. Integendeel, ze is heel bij de hand en verstandig, ze begrijpt alles, wat ik ze vertel«.

»Flauwe praatjes, allemaal. Ik ben zonder godsdienst rijk geworden en ik vind dat gebid en dat gefemel: heelemaal onnoodig«.

»God lief te hebben boven alles, is juist het e e n e n o o d i g e, mijnheer«.

»Zoo, ik zou wel eens willen zien, dat de godsdienst je te eten gaf«, grinnikte mijnheer.

»God zorgt voor de Zijnen« antwoordde de juffrouw rustig: »Wie rijk in God is, heeft meer dan die alle schatten der wereld bezit«.

»Ik wil je gepraat niet meer aanhooren, juffrouw« riep mijnheer ruw en driftig: »Ik ben baas over mijn kind en baas in mijn huis. Wie niet gehoorzamen wil, kan gaan«.

Hij wees met uitgespreide vingers naar de kamerdeur.

De juffrouw ging er met een paar stappen heen, ze wou naar beneden, naar Eva.

Mijnheer riep haar met een boos woord terug: »Ik heb je g e r o e p e n, juf! en je hoort me aan. Ik wil Eva niet Christelijk opgevoed hebben, begrepen? Morgen kom ik opruiming houden in haar boekenkastje en wat me niet aanstaat, gooi ik er uit. En u zwijgt over den godsdienst! Begrepen?

»Mijnheer kan met Eva's boekjes doen, wat hij wil,»

antwoordde de juf bevend: »Maar ik kan niet nalaten, Eva te spreken over God en van Hem te vertellen. Dat kan 'k niet.

»Ik zeg, dat het moet en als je niet zwijgt, kun je vertrekken«. Juffie trilde over heel haar lichaam. Vertrekken van haar Eva, het kind, dat zij nu zeven jaren lang met de grootste liefde had verzorgd.

»Dat kunt u niet meenen, mijnheer«, stamelde zij benauwd.

»Of ik het meen! Al dat gemiauw over den godsdienst moet uit zijn en anders kunt u met Augustus vertrekken«.

»En dat, terwijl Eva nog zoo zwak is«.

Dat woord ergerde mijnheer: »Denkt u, dat u alleen een kind verplegen kunt?. Abuis hoor. Er zijn er meer. Mijn familie«, en hij zette de borst hoog op, toen hij dat woord, mijn familie zei, »wil Eva graag, heel graag opvoeden. Zij ontvangen haar liever vandaag dan morgen. Daar in Gelderland zal ze heel gauw flink en sterk worden«.

»U zult Eva toch niet naar Welkem zenden, mijnheer?« stotterde juf angstig.

»Natuurlijk zal ik dat!«.

»Maar daarheen wil Eva niet, mijnheer«.

»Wil zij niet? Hoe weet u dat? Dan hebt u haar opgestookt«.

»Ik heb haar nimmer opgestookt« betuigde de juffrouw waardig. »Maar ik weet, dat Eva niet, niet...«

»Nu zeg op«... drong mijnheer aan.

»Eefje vond oom Welkem tot Overduinen niet aardig, mijnheer«.

Opnieuw stooft Eva's vader op: »Dat is uw schuld juffrouw!«

»Neen, mijnheer, het ging buiten mij om«.

»Ja en neen is een harde strijd, juffrouw. 't Komt mij voor, dat het 't beste is, dat u in Augustus vertrekt. Ik zal Eva wegzenden. Dan kunt u niet meer in de verzoeking komen mijn verbod te overtreden«.

Zoo sprak de vader, eigenlijk heel blij, dat hij nu een geschikte aanleiding gevonden had Juffie weg te zenden.

Eva zou in het eerst wel wat zeuren en schreien, maar ten slotte toch aan anderen wennen. Hij oordeelde, dat het voor haar bestwil zou zijn. In elk geval zou hij nu doorzetten en Eva wegbrengen onverwachts en zonder dat zij wist, waarheen zij ging.

Hij knikte kort en koel tegen »Juffie«, dat zij gaan kon. Deze beefde van hoofd tot voeten, bijna versuft, heelemaal overbluft. Ze kon niet gelooven, dat mijnheer dat meende. Weggaan, weggaan, van Eva?

Maar mijnheer had zijn papieren al voor zich uitgespreid en den bureaustoel omgedraaid, zoodat de juffrouw alleen zijn rug kon zien.

Zou zij smeeken om te mogen blijven? Dan wist zij, welke voorwaarden hij stellen zou. Die kon ze niet aannemen. Zij moest vrijheid houden het kind van den Heere Jezus te vertellen. Zwijgend verwijderde zij zich, trok de deur zacht achter zich in 't slot. Hoe het ook gaan zou, zoolang zij hier was, zou Eva een moederlijke

verzorgster in haar vinden, zij zou altijd Eva leeren haar vader met liefde en eerbied te behandelen en nooit kwaad zeggen van Eva's familie.

Wilde mijnheer het kind wegbrengen, dan zou zij reeds vooruit geen weerstrevige gevoelens opwekken in het jonge hartje.

Voorts zou zij den Heere bidden alles ten goede te besturen. Hij alleen wist wat, goed was voor Eva en voor haar »juffie«.

IV.

Eva in het groote kasteel.

Wat voelde Eva zich eenzaam, bitter eenzaam in het groote huis, waarheen vader haar op een stralenden Junimorgen had gebracht. Zij had niet geweten, dat zij voor goed van haar juffie afscheid nam, toen juffie haar in het rijtuig had getild en zij daarna haar beide armpjes om juf's hals had geslagen. Eva meende, dat zij met vader eens uit rijden ging en een klein uitstapje zou maken met den trein: »Juf kan niet mee, onmogelijk«, had vader gezegd met gefronst voorhoofd: »Je moet nu eens een groote meid worden, die niet altoos juffie achter de hielen loopt. Je bent al acht jaar, je moest blij en trotsch zijn eens alleen met vader uit te mogen«. O wat had die spoorrit lang geduurd! Eens waren zij beiden nog uitgestapt op een reusachtig groot station en was vader met haar in een hooge zaal gegaan vol gonzende drukte, en had koffie en melk en taartjes besteld. Maar Eva had niets willen gebruiken, ze voelde zich angstig en vreemd, als een verdoemd vogeltje. Dat had vader niet goed kunnen velen: hij gromde tusschen zijn baard en streek ongeduldig door zijn dikke haren. Eindelijk stapten zij weer in het spoorrijtuig. Eva had niet meer durven praten over juffie, dat hinderde vader geducht, merkte zij wel, zoo zat zij maar stil naar buiten te kijken, of te loeren tot

de trein stil hield bij een klein huisje. Overal zag je bruine, bronzen heide met witte zandhoopen, in de verte bosschen en de torentjes van een kasteel. Bij het hek stond een knecht in kleurig livrei, hij hield een glanzend mooi paardje bij den teugel, dat voor een klein wagentje trappelde. Met een buiging had de koetsier vader gegroet, hij sloeg de reisdeken op van tijgervel en vroeg of mijnheer en de jongejuffrouw in wilden stappen. Vader zette Eva met één armbeweging op de zachte kussens, kwam bij haar zitten en toen ging het voort, over den witten weg, door de heide, en langs een donker dennenboschje, tot het kasteel met zijn torentjes, dat zij reeds in de verte gezien had, vlak voor haar lag. »Hier gaan wij een poosje logeeren«, had vader gezegd, kortaf: »Ik hoop dat je een groot flink kind zult zijn, die niet over haar juffie zeurt«.

O, o, wat had Eva dat verschriklijk gevonden. Vader had dus niet de waarheid gezegd: zij ging toch uit logeeren bij die vreemde tante, waarheen ze gezegd had niet te willen. Eva begon zoo hard te jammeren en te huilen, dat de koetsier verbaasd omkeek en vader zich verschrikt een vloek liet ontglippen. »Ik wil naar juffie, naar juffie«, kreet zij.

Zoo waren zij aangekomen voor het groote huis; tante een voorname, tengere dame stond op het breede terras, waarop levensgrootte herten lagen van steen, met prachtige geweien, Eva zag dat door haar tranen heen. De dame wist niet, hoe zij zich houden moest tegenover dat schreiende kind en die robusten met zich zelf strijdenden vader. Zij nam Eva bij de hand, en ging

met vader in het hooge, statige vertrek met goudleeren behangsel en zware fluweelen gordijnen.

Daar hingen vele portretten; tante voerde Eva voor de beeltenis van een jonge vrouw, prachtig gekleed en met een klein kindje op haar schoot.

Eva herkende dadelijk haar moeder; hetzelfde schilderij hing in Papa's slaapkamer, zij glimlachte met vochtige oogen tegen de bekende beeltenis en voelde zich niet meer zoo ellendig vreemd.

»Zie je nu Eva?«, kwam tante lief:« Jou mama was tante's zuster; toen tante en je moe zoo klein waren als jij nu, speelden we altoos samen, hier in den tuin«.

Die woorden hadden Eva doen bedaren, stil schikte zij naast vader aan op de breede canapé, haar kleine handje weggescholen in de zijne. Spoedig was oom binnengekomen, hij groette koel en achteloos; met somberen wrevel had Eva's vader oom gadegeslagen. dat voelde Eva wel.

Later had een stijve Engelsche juf, »miss« moest Eva zeggen, het meisje naar boven gehaald, waar Eva tot haar verbazing het grootste deel van haar speelgoed vond en haar kleeren.

Stil en treurig had Eva toegelaten, dat juf, neen, »miss« haar reisjurk uittrok en haar een schoone, witte aandeed. Zij verlangde schrikkelijk om weer naar beneden, naar papa te gaan.

Maar papa was reeds vertrokken; de koetsier had gewacht, papa wilde met den keerenden trein naar huis terug, vertelde tante en schoof haar daarop het broodschaaftje toe, dat op de keurig gedekte tafel stond.

Hoe Eva haar juffie verloor en terugkeeg.

Oom en tante aten reeds. Eva kon niet eten, juffie weg, pappie weg, alleen hier in dit vreemde huis, o ze had zóó bitter droef geschreid aan tafel, tot tante ontstemd de kinderjuffrouw belde.

»Neem dat kind mee en breng het tot bedaren«, had tante geboden. «Loop wat met haar naar buiten, of leg haar te bed«.

Miss was naar buiten gegaan in den ruimen tuin, vol geurende bloemen. Daar had Eva voor een poosje haar leed vergeten. Heel achterin hadden zij den tuinbaas gevonden, een stoere, zware man met een bruin, verbrand gezicht. Hij lichtte den breedgeranden hoed eerbiedig even af, toen hij Eva met een vriendelijk »dag freule« groette; Eva zag een paar heldere, eerlijke oogen, die haar dadelijk vertrouwen inboezemden.

Hij keek naar Eva's ronde oogen en betraand gezichtje en zei, dat hij ook zoo'n aardig meiske had, ook nog een paar oudere en een heelen boel jongere. 't Freuletje moest eens zien, hoe gezellig zijn troepje door elkaar kriede.

Eva wilde wel dadelijk eens gaan kijken, doch miss vond, dat het nu tijd voor haar zelf werd te gaan eten, 't kind was nu bedaard.

Zoo keerden zij terug naar het kasteel. Eva voegde zich rustig en droef bij oom en tante, die niet veel notitie van haar namen en juf ging naar boven.

Hoe Eva verder den dag doorgekomen was, wist het kind zich niet te herinneren, wel stond het naar bed gaan haar levendig voor oogen. Miss had haar uitgetkleed in de groote, holle kamer, zoo hoog en breed;

vaag verlicht door den stervenden dag. In de verre hoeken was het al duister. Eva was aan geen schemer gewend; als het een beetje donker werd, draaide juffie altijd het electrisch licht op.

»Ja kind, hier hebben we geen electrisch licht«, had de juffrouw gezegd, toen Eva dit met een weemoedig verlangen naar huis vertelde, »hier is zelfs geen gas. We hebben alleen kaarsen en petroleum«.

In haar nachtpon was Eva neergeknield om te bidden. Zij had naar de woorden gezocht, die zij aan Juffie's knieën altijd zoo makkelijk vinden kon en eindelijk had zij gebeden: »Lieve Heere, wil U mij, als het U blijft, weer gauw naar juffie en papa laten gaan, amen«

Een beetje ruw had miss Eva bij haar arm opgetrokken van den killen vloer: »Kind, wat voer je uit, wat doe je?«

»Ik bid, miss«.

»Bidden? Kom dat is malligheid. Veel te burgerlijk. Dat hoort hier niet in huis. Dat moet je niet doen«.

Eva had haar verbaasd en ontroerd aangekeken. Vader bad ook niet, maar nooit, nooit had hij Eva verboden de handen te vouwen en de oogen te sluiten, om tot God te spreken.

»Maar ik heb het altijd met juffie gedaan« snikte zij, opeens weer in fel, onbeschrijflijk verlangen naar huis.

»Je moet je juffie vergeten, hoor je dat?« zei de juffrouw ontevreden. Je zult je nu gedragen, zooals Mevrouw de Barones verkiest«.

Eva was muisstil in haar bedje gestopt, had de tranen weggedrongen uit de oogen, bang voor miss met haar

booze gezicht, bang in die enge, duistere kamer, zoogroot en vreemd!

Sinds dien avond waren er vele treurige dagen verlopen, hoeveel wist Eva niet, ze dacht, dat het al lang, vreeslijk lang moest zijn. 's Morgens bij het ontwaken had miss haar streng het bidden verboden en ook aan tafel.

Toch bad Eva nog wel. Zij mocht uren alleen door den tuin loopen, vaak zat ze dan heel lang stil te droomen in het gras of op een tuinbank. Dan mijmerde zij over «juffie» en over thuis en over papa, herinnerde zich de mooie verhalen van juffie uit den Bijbel, vaak vouwde Eva dan biddend de handen en vroeg den Heere toch asjebliëft juffie te sturen, of haar door papa weg te laten halen naar huis.

Iederen morgen keek ze verlangend uit. Eens toch moest pa of juffie komen, maar die lange dagen gingen eenzaam voorbij.

Zij at nu boven, samen met miss; oom en tante zag Eva zelden. 's Morgens kreeg zij les van miss en 's middags leerde zij ook nog een uurtje Engelsch. Voorts mocht Eva doen, wat ze wilde, niemand bekommerde zich om het arme kind.

Al drie of vier maal had Eva met groote letters een briefje voor pa en juffie geschreven, waarin zij smeekte om toch terug te mogen komen; zij wist er niets van, dat tante, de Barones, die met moeite geschreven papiertjes lachend in stukken had gescheurd en vader zelf gemeld had, dat Eva het best maakte en volstrekt niet naar huis verlangde.

Eens ontving oom een brief van vader, dien hij niet voorlas. Alleen zei hij, dat vader zijn Eefje liet groeten; hij hoopte, dat Eva gehoorzaam en lief was en goed leerde.

Zoo liep Eva dan op dezen Augustusdag alleen in den tuin. Oom en tante waren uitgereden in die prachtige koets met wapens beschilderd, twee varige met zilver opgetuigde paarden waren voorgespannen. Eva had het rijtuig nog lang nagezien en de dichte stofwolk, die de paardenhoeven opjoegen; toen drentelde zij henen, verder dan zij ooit alleen was durven gaan. Eindelijk kwam zij een hoog dennenboschje door, daarachter zag zij een lange laan, links en rechts met mooie bloemen beplant, duizendschoonen, kamillen, wilde rozen en muurbloemen. Vóóruit stonden hoge kassen met palmen en bloeiende cactussen; overal waar ze heen keek, lagen lange rijen broeiramen, die om de warmte half open stonden, hier en daar poortjes, begroeid met druivenranken.

Zij ging beschroomd, voetje voor voetje verder, opende achter de hoogste kas om een klein wit geschilderd hekje; nog een laantje, nog een poortje vol geurige kamperfoelie door, een hoek om; voor haar verbaasde oogen zag zij een mooi Zwitsersch huisje en een troepje kinderen, spelend in een zandbak.

De kinderen hielden op met spelen, keken Eva even aan en gingen toen rustig door tot een kleine jongen met een blozend gezicht en dikke knuisten genadig zei, dat ze ook wel in den zandbak komen mocht. Eva staarde blijmoedig dat wereldje van zand

en steenen en genietende kinderen aan: een meisje iets ouder dan zij duwde haar een verroest blikje in de hand en zei, dat ze brood moest gaan bakken, dan zou zij het van haar koopen. Het broertje, dat Eva geroepen had, vond dat het oliebollen moesten wezen, waarop het zusje verstandig beweerde, dat je geen oliebollen in een vormpje bakt, dat doe je in de olie.

»O zoo«, besliste de jongen, »dan maar niet, bak dan maar wittebrood, dat lusten we graag.«

»Voor mij roggebrood?« vroeg een jonger zusje, en een ander bestelde bruin brood en beschuitjes en koekjes.

Eva kreeg het druk met bakken, haar wangen gloeiden, ze vond het heerlijk hier tusschen die aardige kinderen.

Zij hadden al een heele poos gespeeld, toen plots de bel boven in het torentje begon te luiden. Eva schrikte er van, de kinderen sprongen vroolijk op.

»Nu komt vader en dan gaan we eten«, zei het oudste meisje.

Even later gluurde het gebruide gezicht van den tuinbaas om den hoek, de kinderen vlogen op vader aan, het was even een gestoei en gesprong van belang, waarin Eva totaal vergeten werd.

Plotseling trok het kleine, dikke ventje Eva ook in het gewoel. »Vader, kijk u 's, we hebben een »zus« hier«.

De tuinbaas herkende Eva dadelijk: »Weg jongens« riep hij met een kwasi vervaarlijke stem »weten jullie dan niet, dat je het freuletje vóór hebt van het kasteel?«

De kinderen drongen lachend om vader op, die Eva's

kleine handje vriendelijk drukte »Zal miss niet ongerust zijn, of heeft ze je hier gebracht, kindlief?«

»Ik ben weggeloopt« stotterde Eva vuurrood: »Ik weet niet, of ik mocht.« »Weet je wat«, oordeelde vader, die blijkbaar miss hier liever niet zag, »Barbera zal je tot bij het kasteel brengen. Goed? Draven jullie nu naar Barbera«; het grootste meisje vond die opdracht erg vereerend, hand in hand huppelde het tweetal henen.

Bij het dennenboschje zei Eva, dat ze nu den weg wel alleen kon vinden; klein, slim ding als ze was, wilde zij niet weten, dat ze daar in den zandbak had gespeeld, miss moest het eens verbieden. Maar miss vroeg niet eens, waarmee het meisje zich den ganschen morgen had vermaakt, zij gromde alleen, omdat Eva's jurkje zoo vuil geworden was en zij nu een schoone aan moest trekken.

Voor de leus kreeg zij de lesboeken uit de kast, maar van leeren kwam toch niets meer, 't was al veel te laat en tijd voor het tweede ontbijt.

V.

Een avondwandeling, die slecht afliep.

Heel den langen dag draaiden Eva's gedachten om die vriendelijke kinderen van den tuinbaas. 's Middags onder het Engelsch leeren, kreeg zij herhaaldelijk knorren van miss, over hare slechte antwoorden; voor straf moest Eva op de leerkamer blijven en wel twintig woordjes leeren. In dien tijd praatte miss met den huisknecht, een aardigen, goeien man, die altijd even beleefd tegen Eva deed.

Daar oom en tante heel den dag uitbleven, gebruikte Eva samen met miss in haar eigen kamer het middagmaal, en al heel spoedig stopte deze het meisje in bed. De zon scheen helder en warm, 't was nog geen zeven uur. De vogels zongen in de boomen, de lucht was helder en vol van zacht licht; zoete geuren stegen op voor de opengeslagen ramen; heel de tuin lag in vredige rust. Met een stil verlangen nog een poosje buiten te mogen spelen, had Eva daar net naar buiten gestaard.

Nu lag zij alleen in het warme bed, alleen in het groote, holle vertrek. Zij kon net in haar bedje den wijden hemel zien; »kijk, het blauw wordt al matter van kleur«, dacht zij.

Eva had heelemaal nog geen slaap; ze vond het akelig

nu reeds in bed te moeten liggen en sloeg de zijden dekentjes weg. Daar hoorde zij kraaien lawaaïen in den hoogen kastanje, opzij van het raam. Kom, ze moest eens even gaan kijken, die mooie, zwarte, glimmende dieren hadden daar een nest gehad; »de jongen waren natuurlijk al lang groot, dacht Eva.

Eenmaal voor het raam in de zoele, warme Augustuslucht, kon Eva niet meer besluiten in haar ledikantje te stappen.

»Juffie thuis sliep nooit«. dacht ze, »die was altijd bij haar, maar deze miss luisterde niet, al riep zij nog zoo lang en zoo klagend«.

Even kijken, of miss in de zitkamer was. Neen, heelemaal leeg, het eetgerei stond nog op tafel, een paar boeken slingerden op stoelen. Nog even verder gaan in de kamer van miss. O wat was het daar een rommell! De huisjapon van miss lag over een stoel; haar pantoffels stonden onder tafel; de kastdeur, wijdopen, liet een dooreen geworpen hoop linnengoed zien.

Eva vond het daar erg ongezellig, liep de kamer weer uit en de gang in. Aan het ééne einde wist zij de trap, die naar een zijuitgang voerde; aan het andere eind was de statietrap, die uitkwam in de hooge hal met de eikenhouten betimmering en geblokt marmeren vloer. Eva kon het niet laten eens even op haar bloote voetjes naar beneden te gaan. De zon tinkelde nog zoo aardig op de gekleurde ruitjes beneden in de vestibule. Ze vond, dat ze best nog eens even in den tuin kon spelen, niemand zou haar daar zien.

Zacht als een poesje sloop zij langs de gebeeldhouw-

de eiken leuning, als nu de deur maar makkelijk open ging. O ja! zij kon het koperen knopje wel verschuiven, zie je, goed dat zij de kleine trap genomen had, die groote deur in de hal had ze nooit open gekregen.

Nu stond Eva buiten op het blauwsteenen bordes, warm van de zon. Niemand zag haar, de keuken en de provisiekamer lagen aan de andere zijde van het kasteel. Hierheen ging miss met haar, als zij eens een wandeling, over de hei wilde maken. Eerst had je wat bladrijk geboomte tegen kleine heuvels, een belommerd wegje leidde in een groote bocht naar de spoorbaan, die moest je over en dan was je op de hei.

Een kort poosje stond Eva in gedachten. Zin om naar boven te gaan, had zij heelemaal niet. Ginds wuifden enkele hooge populieren en dichtbij fladderden zulke mooie vlinders.

De kinderen van den tuinman zullen nog wei op zijn en buiten spelen, bedacht Eva opeens vol verlangen om bij hen te zijn.

Maar hoe bij het huisje van den tuinbaas te komen? Langs de achterzijde van het kasteel omloopen? Neen Neen, dan zouden de keukenmeid en de anderen haar zeker zien. Miss kon ook wel in den tuin wandelen. Zij kon buitenomgaan. Eens was Eva met miss van de heide gekomen, toen waren zij een breed, groot hek doorgestaan, een boerderij langs zoo op een zandpad. »Kijk als je nu hierheen loopt, kom je bij den tuinbaas«, had miss gezegd, maar ze waren rechtuit gegaan.

Dat zandpaadje zou Eva probeeren te vinden, moedig vooruit.

Een tijdje liep Eva vroolijk door met onvermoeide voetjes; zij herkende den weg wel; soms sprong een huppelend konijntje schichtig weg en dan lachte Eva luid. Eindelijk deelde het pad zich in tweeën. Ja, moest zij nu rechts of links? Dát wist ze niet precies meer. En moest zij nu over de spoorrails of moest ze niet? Ja, dat was ze ook vergeten.

Plots trof het gebalk van een ezel haar oor. »I-ôh, I-ôh, I-ôh, I-ôh«, Snel draafde zij op het geluid aan, O, daar lag de spoorbaan in de hoogte, gauw daarom dat dijkje op. Maar ze zag geen ezel, wel een fiets, die tegen het hek van de spoorbaan was gezet.

Eva keek in het rond. »I-ôh, Jo-iô« klonk het weer van den overkant. Zij liep op de fiets aan, de spoorbaan over. Ja waarlijk daar vond zij beneden een ezel vastgebonden aan een boomstronk. 't Was een lief dier. Hij liet het rustig toe, dat Eva hem over den kop streefde en rukte telkens aan zijn halster. Zoover hij kon, had hij de lekkerste beetjes gras afgeknabbeld en wilde nu wel verder gaan met zijn maaltijd.

»Wou je los?« vroeg Eva, steeds het dier streefend, 't was een mooi, mak, grijs ezeltje: »i-ôh, i-ôh, i-ôh«, antwoordde het dier.

Wacht, Eva zou hem wel helpen »maar dan moet je niet trekken beest«; vermaande zij ernstig. Met haar teere, fijne vingertjes peuterde zij geduldig en telkens bemoeilijkt door het rukken aan den halster van den ezel, het touw los.

Zie zoo, dat was klaar, nu was hij vrij.

Het dier schudde den kop van blijdschap, toen opeens

in een vaartje, holde de ezel het spoorlijntje op. Eva hem na, trachtend het touw te grijpen, dat hem naslierde. Wegloopen mocht hij niet, natuurlijk niet, ze zou hem vasthouden.

Midden op de spoorbaan had ze het touw beet en hield dat nu met beide handen vast. Zoo'n stoute ezel! »Daarom heb ik je niet losgemaakt«, knorde zij, »wil je nu wel eens dadelijk weer met me mee gaan?« Eva voelde ook wel een beetje onrust. Hoe kreeg zij dien ezel weer vast Als hij nu de heide eens omliep. Zij wist er heelemaal geen weg.

Gelukkig, nu bleef hij staan, doodstil staan, hij overlei wat of hij eigenlijk doen wilde.

»Kom, ezeltje, kom toch, ga weer terug, dan ben je lief«, drong ze aan. Ze trok aan het touw, verschoof den halster, streeelde hem over zijn kop, dreigde en prees het dier.

't Hielp allemaal niemendal, als een hardsteenen pilaar stond de ezel met het domste en eigenwijste gezicht van de wereld.

Het zweet brak Eva uit. Wat moest ze beginnen? Zoo'n stouterd. »Kom toch, kom toch, kom toch«, huilde zij half: »Heb ik je daarom losgemaakt? Je bent een ondankbaar beest. »Leelijkerd«, »leelijkerd«, eindigde zij kwaad: »Leelijkerd«. Zij gilte nu, zoo hard zij kon.

Opeens trof een schel, fel doordringend gefluit haar ooren, een scherp gesis snerpte aan.

En op hetzelfde oogenblik had een krachtige arm haar aangegrepen en hoorde zij een bekende stem.

»Voert ezel, vort. Vooruit, vort«.

Hals over kop ging het nu het dijkje af ; de ezel gleed meer dan hij liep, boven hun hoofd donderde de trein voorbij ; eer Eva 't wist, zat zij midden in het struikgewas ; de man, die haar vasthield was onderuit gegleden en de ezel lag naast haar.

›Juffie, juffie! ›gilde Eva verschrikt, ›Juffie!«

Toen zweeg ze opeens, haar hoofdje zakte opzij, zij had haar bewustzijn verloren.

De tuinbaas, want hij was Eva's redder, keek haar een oogenblik meewarig aan. ›Arm, moederloos schaap«, zei hij vaderlijk. ›Blijf maar even hier liggen, hoor, in het gras, dan zal ik dien ezel weer vastbinden en draag ik je naar mijn huis, dat is dichterbij dan het kasteel. 't Zal heusch niet om je Engelsche kinderjuffie zijn, dat je geroepen hebt, die kijkt niet naar je om: het heele personeel spreekt er schande van. 't Kind is waarlijk in haar nachtgoed en op bloote voetjes!«

Meteen stond hij op ; de eigenaar van den ezel was in dien tijd de spoorbaan overgestoken en had de fiets van den tuinbaas meegebracht.

›Dank u wel«, zei de tuinbaas, ›dank u wel«.

›Dat was mooi net aan«, zei de vreemde.

›Zeg u dat wel, zeg u dat wel, als 't kind niet gegild had, omdat zij boos op het dier werd, lagen zij beiden nu reeds vermorseld«. Hij rilde bij die gedachte: ›Je moet zelf kinderen hebben om te gevoelen, wat dat voor een ouder moet zijn«, ging de tuinbaas met afgrijzen voort. ›En dit meisje moet een eenig dochtertje zijn«.

Eva lag nog altijd bewusteloos ; de man nam het kind

als een veertje op zijn sterke armen en droeg haar over het zandwegje naar zijn huis, dat sprak. Dat lag het dichtste bij.

Bij het breede hek vond hij Barbera, zijn oudste dochtertje.

Er was een kuikentje weggelopen; moeder had haar opgedragen de kleine vluchteling op te zoeken, eer het rennetje gesloten werd. »Als je zoo'n diertje 's nachts er buiten laat, eten de ratten het op«, zei moe. Zoo was het meisje afgedwaald tot aan den rand van de groote bezitting.

Het kind sloeg de handen ineen van verbazing, toen zij vader zag met het bewustelooze freuletje.

»Vader, wat is er gebeurd? wat bent u gauw terug van het dorp«.

»Heelemaal niet in het dorp geweest, Barbera«, vertelde vader: »Vlak bij den overweg van 't spoor, ontmoette ik mijnheer en ik praatte even met hem. Toen hoorde ik gillen en zag dat lieve kind op de rails staan, heelemaal verdiept in hare poging, den ezel mee te trekken«.

»O vader! wat een geluk«, zei Barbera, terwijl zij meeliep, zij was het zoeken naar het kuikentje heelemaal vergeten.

»Weet je, wat je doet, Barbera?« zei vader opeens:

»Je moest eens vragen, of de dokter al geweest is bij boer Peters. Moet hij nog komen, vraag dan, of mijnheer dadelijk komen wil«.

Barbera rende weg; achter een klein boschje lag de de boerderij, die ook al bij het kasteel hoorde.

Intusschen liep de tuinbaas op zijn huisje toe; zijn vrouw zat aan de deur en stopte kousen; de oudste jongens lagen lui op de gele klinkertjes met hun rug tegen den tuinmuur en lazen een boek. Moeder, een flinke, blozende, jonge vrouw stond haastig op, toen zij haar man met zijn vrachtje aan zag komen en riep verbaasd: »Vader wat hebben we nu aan de hand? 't Lijkt wel, of het kindje zóo uit haar bed komt«.

»Dat zal ik je vertellen vrouw. Is 't ledikantje in orde?«

»Altijd!« verklaarde de tuindersvrouw met trots: »Als je tien kinderen hebt, die allemaal boven slapen; moet je wel een reservebedje beneden hebben, er is er al gauw een van de tien, die wat mankeert«.

Dit zeggende liep zij haar »mooie kamer« in, waar een aardig wit ledikantje stond met heldere lakentjes en een fijn eigengehaakt spreitje. Daar werd het bewustlooze kind in gelegd; de jongens kwamen nieuwsgierig nader en keken naar het bleek en lijdend gezichtje.

»Arm schaap!« zei de tuindersvrouw, »Arm schaap, wil je wel gelooven, dat jullie schatrijk zijn? Kom vooruit bengels, naar buiten; ik wou, dat er hier een dokter was. Loop in elk geval even naar het kasteel en vertel, wat er gebeurd is«.

Dat laatste behoefde niet; de Engelsche juf kwam met een ongerust gezicht het plaatsje op voor het huis.

»Jongens, hebben jullie de freule niet gezien?« vroeg zij met een trotsche stem.

»Welja, zeker, miss«, antwoordde de oudste met leedvermaak in zijn lach: »De freule is hier binnen. Ze is ziek!«

»Zoo, hebben jullie het kind hierheen gelokt?« verweet miss opgelucht. »Je kunt er op rekenen, dat ik er Mevrouw de Barones mee in kennis zal stellen.«

»Doe wat je niet laten kunt« hoorde de jongen brutaal.

Miss duwde den ondeugenden knaap opzij, die haar tartte, wilde juist naar binnen gaan, toen de dokter om den hoek verscheen. Hij lette niet op de juffrouw en evenmin op den jongen, doch stapte met haastige treden het tuindershuis binnen.

»Dokter«, riep miss, »dokter, ik ben de juf van 't kind, mag het alsjeblieft meegaan naar het kasteel. Ze is weggelopen.«

De dokter keek haar bestraffend aan. Hij had onderweg van Barbera vernomen, wat er gebeurd was en vond het meer dan erg.

»Ja, ik geloof graag, dat u 't kind liever in haar eigen bedje zaagt liggen. Maar dan hadt u moeten zorgen, dat zij er in gebleven was. 't Is schande.«

Miss begon te gieren, dokter keek er niet naar. De flinke tuinmansvrouw had 't kind al bijgebracht met azijn en water, bette nu het bleeke gezichtje met eau de cologne.

Eva keek angstig en verwilderd rond, haar handjes trilden, haar koontjes gloeiden.

»Je hoeft niet te vragen, of zij koorts heeft, dokter«, zei Barbera's moeder. Dokter knikte, voelde den pols, suste het schreiende kind met vriendelijke woordjes.

»Juffie, juffie« jammerde Eva, en toen gilte zij opeens, »die ezel, die ezel! kom dan toch, kom dan.«

»Ze ijlt«, zei dokter.

De Engelsche nurse was nu ook naderbij gekomen. Zij streelde Eva over de haren, maar het kind verdroeg hare liefkoozing niet. Onbewust wendde zij zich tot de tuindersvrouw en schuurde met het blonde kopje langs haar borst. »Juffie«, zei ze lief »Juffie«.

De juffrouw keek dokter radeloos aan: »Wat moet ik beginnen? Wat moet ik beginnen?«

»Stil naar het kasteel gaan«, zei dokter koel. »Het kind ligt hier best, ze mag niet vervoerd worden. Ze is erg ziek«.

VI.

Eva's vader in de eenzaamheid.

In den morgen van den dag, waarop Eva de Rijke bewusteloos in de woning van den tuindersbaas gedragen werd, zat Eva's vader alleen in zijn groot en luchtig werkvertrek. De schrijftafel lag vol papieren en boeken en brieven; de koopman had alles opzij geschoven en las in den Kinderbijbel: Eva's lievelingsboek, dat hij uit haar kamer had gehaald. Er straalde een wonderlijke onrust uit zijn oogen en in zijn houding; een diepe onvrede.

Tot vóór Eva's vertrek was hij gezond en fier en krachtig door het leven gegaan; een sterke, wakkere koopman, die bereikte wat hij wilde; nu voelde hij zich eenzaam en krachteloos.

Nu eerst voelde hij, dat Eva een onmisbaar deel van zijn leven uitmaakte, welk een leegte haar lieve, heldere stem niet meer te hooren, haar zachte gezicht niet meer te zien.

»Waarom bracht ik het kind toch weg?« vroeg hij zich ongeduldig af. »Waarom toch? Ben ik er met mijn eenvoudige levensmanier ook niet gekomen en waarom liet ik mijn lieveling niet onder de leiding van juf, die haar lief heeft als een moeder?«

Waarom? Ach, mijnheer de Rijke wist wel waarom. De vijandschap tegen den godsdienst van juf had den doorslag gegeven. Hij kon niet velen, dat zij Eva van Jezus sprak, en uit den Bijbel vertelde.

Daarom alleen had hij juf den dienst opgezegd en verlangde hij een andere opvoeding voor zijn kind.

O, hij had het wel gezien, hoe juffie geleden had, nadat hij zonder het kind was teruggekomen. Zij zou met Augustus vertrekken; ze had in de weken, die haar restten in zijn huis met voorbeeldeloozen ijver voor de huishouding gezorgd.

Zij had stil en treurig bij hem aan tafel gezeten; mijnheer de Rijke wist het: juffie leed evenveel door het vertrek van Eva als hijzelf. En nu was Eva's opvoedster voorgoed vertrokken, en hij had er niet toe kunnen komen haar plaats door een andere huishoudster te laten innemen. Ach, Eva's vader vond dat voorloopig niet noodig.

Eindelijk moest hij toch zijn onderbroken reis door het Binnenland van Rusland opnieuw aanvangen; zou hij een vreemde heel zijn huis overlaten? Neen, dan liever voor eenige maanden het huishouden opbreken; de dienstboden met kostgeld naar haar ouders gezonden en het huis gesloten.

Vanmorgen vroeg waren de dienstboden, zoeven was »juffie« vertrokken; leeg en stil lag het groote huis om hem, elk geluid klonk hol en dof. Want overal waren de loopers en de kleeden opgenomen, de gordijnen gezakt, in alle kamers had juffie zorgvuldig alles wat verkleuren kon of stoffig worden, weggeborgen. In de slaapkamers lagen de matrassen uit de ledikanten en hingen de dekens wijduit. 't Was een nare aanblik, onhuislijk en troosteloos.

In de beklemmende stilte van het verlaten huis was Eva's vader naar de kamers van zijn kind gegaan.

Juffie's vertrek was geheel ledig; hij had haar het ameublement, waarop zij zoo gesteld bleek, royaal ge-

schonken, maar in Eva's kamers stonden de meubelen nog precies eender als het kind die verlaten had. Haar witte ledikantje, haar fijn gelakte waschtafeltje, haar poppenwiegen en ledikantjes. En in het uitkamertje zag hij het licht notenhouten schrijfbureautje, het boekenkastje, de kleine stoeltjes en tafeltjes. »Eva, Eva«, zei vader. »Eva, Eva, waarom stuurde ik je weg? Je leefde hier zoo lief en tevreden en rustig onder de hoede van je juffie. Hoe zou het nu hebben? Je oom en tante schrijven wel, dat je gezond bent en vroolijk, maar waarom schrijf je dan zelf niet? Je kunt toch schrijven, je kunt toch lezen? Of ben je boos op je vader? Je zoudt er reden toe hebben, want hij heeft gelogen. Ik heb gezegd, dat wij eens uitgingen en ik bracht je weg in een vreemd huis«.

Mijnheer de Rijke liep naar het boekenkastje. 't Was bijna ledig, alle prenten en kleurboeken had juffie in Eva's koffers gepakt. Maar hij had bevolen den Kinderbijbel en de Kerstboekjes in huis te houden, zijn familie zou lachen om die vromigheid.

Nu nam mijnheer de Rijke het groote, dikke boek uit het kastje. Op den blauwen band zag hij een goud prentje, »Jezus die de kinderen zegent«. Hij sloeg het boek open. Nieuwsgierig naar den inhoud bladerde hij van plaatje tot plaatje.

't Was, alsof hij Eva's hoogfijn stemmetje hoorde en haar ernstig gezicht zag. Hoe dikwijls had de vader zijn dochttertje in den tuin gezien, geleund aan juffie's knie, terwijl de trouwe verzorgster haar uit dit boek voorlas. Was hij geen hartelooze wreedaard het kind te scheiden van haar, die Eva zoo belangloos en vol liefde had opgevoed?

Kom, hij wilde het boek meenemen naar zijn werkkamer, dan zou hij het in zijn koffer bergen op de lange reis.

Of liever, neen, hij bedacht een beter plan, hij moest Eva het boek gaan brengen. Onverwachts zou hij gaan, morgenochtend al. Dan kon hij met eigen oogen zien, of zij in de vier weken, die er verliepen sinds haar vertrek, gezond gebleven was, of zij werkelijk iets aanleerde, vooral of zij geen heimwee had.

Met zulke gedachten was mijnheer de Rijke naar zijn werkkamer gegaan. Hij moest nog heel wat berekeningen maken en verschillende brieven schrijven. Toch kon Eva's vader er niet toe komen, Eva's Bijbel uit de handen te leggen. Onwillekeurig las hij en las hij wederom. Nooit, nooit had hij in den Bijbel gelezen. Nu boeiden hem de schoone verhalen en de eenvoudige, natuurlijke woorden. Hij las de gelijkenis van den koopman, die schoone paarden zocht. »Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk aan een koopman, die schoone paarden zocht. En gevonden hebbende een parel van groote waarde, ging hij heen, verkocht alles wat hij had en kocht die parel«. Dit boeide zijn aandacht. Alles verkoopen om een handelsartikel te bemachtigen. Ja zoo iets gebeurde wel meer. Toen hij pas zaken ging doen, had hij ook wel eens een overjas of zijn horloge, of iets dat hij wel missen kon, verkocht om een voordeelige partij hout te koopen.

Wederom is het Koninkrijk der hemelen gelijk? Hoe kwam dat met den godsdienst in verband? Hij begreep het niet recht. De gelijkenis bedoelde natuurlijk, dat je

iets opofferen moest voor den godsdienst. Ja, dat had »juffie« gedaan. Mijnheer de Rijke maakte een ongeduldige beweging; zonder het te willen, steeg het bloed naar zijn slapen. Juffie wilde het kind van haar God spreken; ze was liever heengegaan dan van Hem te zwijgen. Hij wist, dat het een offer voor haar geweest was. Zij bezat geen geld en haar gezondheid was niet sterk; ze hing met heel haar hart aan Eva, zij had dit alleen opgegeven om haar belijdenis.

Maar, wat ging die gelijkenis hem aan? Hij begeerde den godsdienst niet voor zich zelf en ook niet voor Eva.

Eva, zijn lief, blauwoogig meiske. Hoe had hij haar kunnen scheiden van haar juffie?

Mijnheer de Rijke voelde zich een vijand van God; hij lei Eva's Bijbel opzij en probeerde te werken; het lukte niet.

Eva's vader schoof zijn stoel achteruit, leunde met het hoofd tegen den wand. Duizend gedachten doorkruisten zijn hoofd.

Hij dacht aan juffie, die een moedertje voor zijn kind was geweest en die hij nu weggestuurd had uit vijandschap tegen haar geloof. Een heftig verlangen naar Eva bezielde hem. Waarom had hij Eva weggezonden? O, als zij nu maar gelukkig was. Dan zou hij gewillig de leegte verdragen. Als hij dat maar wist. Waarom schreef dat kind heelemaal niet? Was zij boos, omdat vader gejojkt had? Zou ze niet een heel klein beetje naar vader verlangen? Zou ze haar Bijbel missen? En haar mooie prentenboeken? Wende ze al aan haar nieuwe juf?

Mijnheer de Rijke stond op. Hij hield het niet uit,

in dit doode, afgetakelde huis. Hij moest zekerheid hebben, dat Eva goed bezorgd was. En anders. Hij zou juffie opzoeken en haar verzoeken om terug te komen, zoo trotsch als hij was.

Hij zou Eva's Bijbel meenemen. Dat zou het kind in ieder geval plezier doen.

Jammer, dat juffie hem haar adres niet had achtergelaten. Je kon nooit weten. 't Was toch een beste huishoudster voor hem geweest. Hij was waarlijk van haar gaan houden, dat besefte Eva's vader eerst, nu juffie was heengegaan.

Kom, hij wist, wat hij doen zou. Niet morgen gaan, wèl vandaag nog. Waarom niet? Werken ging hem slecht af nu en hij verlangde naar zijn kind. Eva's vader liep de trap af, naar de vestibule. Even wierp hij een blik in de ontzettend leege huiskamer. De sofa en de stoelen met witte lakens bedekt, de gordijnen gezakt, alle gezelligs wèg.

De vader rilde, 't leek wel, of er hier in huis een doode was. Hij keek op zijn horloge. Neen, den trein van twaalfen kon hij niet meer halen. Dan dien van twee uur maar en eerst eten in een restaurant.

Zoo deed hij dan ook en nog geen twee uur later nam hij een kaartje voor den trein, die hem naar Eva brengen zou

VIII.

Het was heel stil in het kamertje van den tuinbaas. In het ledikantje sluimerde Eva licht en heel onrustig. Telkens murmelde zij: »Juffie, juffie«. Soms vloog zij op en kreet: »Papa, papa! meegaan, niet blijven hier«, doch telkens viel zij uitgeput in de kussens terug. De tuindersvrouw bette dan met een linnen doek het bran-

dendheete voorhoofdje en verkoelde dan ook de handjes, verder hield zij rustig de wacht bij het arme, zieke kind.

De tuinbaas had voor dezen avond de taak der moeder overgenomen; hij hielp de kleine kinderen te bed en beval den ouderen de grootste stilte aan.

De zon ging onder, achter rozeroode wolken; de scheidende zonne verguldde de toppen der ruischende boomen nog. De reine zomerlucht vervulde het kamertje, want zij kon rijkelijk binnenkomen door de wijd geopende ramen.

»Het kind is zwaar ziek«, had de dokter zoeven gezegd, »morgenochtend vroeg kom ik nog eens kijken, ik zal naar het kasteel gaan om Mevrouw de Barones te vertellen, hoe het er mee staat«.

»Dat behoeft niet!« zei de tuinbaas, »de koetsier vertelde me juist vanmiddag, dat de Barones een tuinpartij ging bijwonen op Gravenhoven; hij moet eerst vannacht om twee uur voorrijden«.

»O zoo«, kwam de dokter »O zoo«, en ging heen.

De tuindersvrouw dacht aan de Barones, terwijl zij hier zoo stil bij het doodzieke kind zat. Nooit, nooit bemoeide Mevrouw zich met het kind. Eenzaam zwierf Eva dag aan dag door den tuin, terwijl de juffrouw zat te lezen.

Plots stond zij op, want zij zag een vreemden heer, door het poortje in den tuinmuur, komen. Een breede man, fijn en luchtig gekleed, toch geen heer als de Baron, zij merkte het dadelijk.

Achter hem liep de Engelsche juf met 'n angstig, beschroomd gezicht. De tuinbaas had hem reeds gezien en met een paar woorden vernam hij, dat Eva's vader voor hem stond.

»Waar is mijn kind?» vroeg de vader met een heesche stem. Hij had zijn zakken nog vol suikergoed, droeg een groote poppendoos in zijn hand en nóg een pak.

»Binnen«, zei de tuinman kort en hij deed de deur open van de ziekekamer.

Doodelijk ongerust kwam de vader nader. Was dat zijn Eefje, zijn eenig meisje? Doodsbleek, de gouden krullen gekleft tegen het voorhoofd.

»Eva, lieveling«, riep hij zacht. »Eva, liefje«.

Eva opende de oogen, keek hem verwilderd aan, toen schreide zij klagelijk. »Juffie, juffie, ik wil naar juffie«.

»Ik heb nog niets uit haar gehoord dan »juffie«, vertelde de tuindersvrouw, meewarig.

Het bloed vloog Eva's vader naar het hoofd. Hij zelf had Eva van juffie beroofd, zijn kind verward en eenzaam gemaakt. »Dat juffie zal terugkomen«, beloofde hij kortaf. Morgen nog. Hij zou ze opzoeken, al wist hij geen adres.

»Eva«, kwam hij lief, »ken je pappie niet meer, Eefje vader is gekomen? kijk nu eens«

Eva keek vader aan, nu even helder, sloeg de armpjes om vaders hals. Zij lachte flauwtjes en sloot toen de oogen weer. Veel rustiger dan zooeven ging haar ademhaling.

»'t Doet haar al goed, dat zij één bekend gezicht ziet«, zei de tuindersvrouw, tevreden.

»Mag ik hier blijven?» vroeg Eva's vader, een poosje later.

De tuinbaas had hem verteld, hoe het kind in zijn huis gekomen was en al had hij zijn eigen heldendaad niet op den voorgrond geschoven, Eva's vader begreep toch wel, dat hij den redder van zijn kind voor zich

zag en dat zijn verwanten maar een bitter beetje zorg hadden gedragen voor zijn kleine Eefje. Veel meer dan in het trotsche kasteel, bij zijn adellijke verwanten, voelde de van afkomst burgerlijke man zich hier op zijn plaats bij deze eenvoudige, gulle menschen. En bovendien zou hij slapen in een prachtig vertrek, terwijl zijn lieveling hier lag, worstelend met zware koortsen? Neen, hij zou blijven waken, heel den nacht. Morgenochtend zou hij met den dokter spreken en werd zijn kind beter, Eva ging niet naar het kasteel, maar naar zijn eigen huis terug.

Het was een bange, lange nacht, dien de vader doormaakte bij zijn zieke Eva. Hij had veel gevaren doorleefd in zijn jaren; zelfs tegenover beren en wolven gestaan; in donkere nachten vaak het hoofd neergelegd in de open lucht te midden van volk, dat hem vijandig was, nooit klopte zijn hart zoo angstig en vol wroeging.

En daar tusschendoor klemde telkens de vraag: »Wat is het Koninkrijk der hemelen, wat beduidt die gelijkernis van den koopman, die schoone paarden zocht? Zouden er werkelijk dingen bestaan, die hooger waarde hebben dan mijn geld en goed? Is het niet verkeerd, dat ik aldoor maar zocht om meer te verdienen, terwijl ik nooit aan God denk. Ja, zelfs mijn Eva haar juffie ontnomen heb, die haar den Bijbel vertelde«.

Eindelijk daagde de morgen; heel in de vroegte ging de tuindersvrouw thee zetten en haar kleine kindje verzorgen; later hoorde Eva's vader, hoe het gezin in de huiskamer samenkwam en de tuinman God aanriep te midden van vrouw en kinderen. Ook voor

Eva werd gebeden, het zieke kindje, dat nog steeds in een onrustigen sluimer lag.

Toen de dokter kwam, werd Eva klaar wakker, de koorts was veel verminderd. Eva herkende haar vader met een blijden juichkreet.

»Papa, gaat u niet meer weg?« vroeg zij lief; »Papa, toe blijft u hier?«

»Ja, kindje, pa zal bij je blijven, maar wie zou je graag willen, dat pa voor je ging halen?«.

»Juffie«, antwoordde Eva met stralende oogen. »Juffie«.

»De juf heeft anders niet veel gedaan om het kind haar leven aangenaam te maken«, fluisterde de dokter.

»Nee, dat geloof ik graag« zei Eva's vader, maar zij bedoelt ook niet haar Engelsehe juf van hier, maar haar eigen juffie«.

.

't Was acht dagen later, een mooie Augustusdag. Eva zat voor de deur van de tuinderswoning in den grooten zandbak en liet het warme zand langs haar fijne vingertjes glijden. Zij was wonderlijk spoedig hersteld en had er zich smeekend tegen verzet weer naar het kasteel gevoerd te worden, al was het slechts voor enkele dagen. Hier voelde het kind zich thuis onder die aardige kinderen en bij die goede moeder.

De jongens vierden hun levenslust uit op het groene grasveld, waar zij voetbalden met een reusachtige prop papier, door touwtjes bijeengehouden en die soms tot in de takken van de oude linde vloog. Eva keek er naar met stijgend plezier. In haar viooltjes blauwe oogen lag een blijde glans en op haar fijn,

wit gezicht bloosde reeds een licht kleurtje. De kleine, dikke peuter van een broer stond bij haar en droeg in zijn bonten boezelaar een heele vracht kiezelsteentjes. »Eva«, beval hij bang: »Eva, help me nu toch, we gaan een kasteel bouwen met een grooten tuin er bij«. »Nee« antwoordde Eva zonder aarzelen: »Daar help ik je niet aan, ik wil in geen kasteel wonen«.

De kleine jongen stortte met kletterend geluid zijn voorraad over de geelgebouwde klinkertjes naast den zandbak.

»Wat wil je dan bouwen?« vroeg hij gedwee. »Een boerderij?«

»Nee, een boerderij ook niet«, besliste Eva met klem.

»Zeg jij het dan maar«, kwam de kleine onderworpen. Onder zijn zusjes en broertjes was hij een rakkertje. Eva oefende onbepaald macht over hem uit.

»We gaan het huis van mijn vader bouwen«, bedacht zij opgewekt.

»Kijk, dat is de vestibule«. Zij lei een vierkantje steentjes neer«. »Hier is de huiskamer en daar is de eetkamer en daar is de keuken«.

Het jongetje keek Eva bewonderend aan, terwijl zij tusschen de steentjes hipte en met haar voetje lijnen van steenen bijeenschoof.

»Ja, maar nu moeten we de trap op. Hoe kan ik nu een trap maken?«.

»Leg 'm maar plat« raadde de kleine jongen.

»Ja, dat is goed, maar dan moet je uit den weg gaan, want het is een heel hooge«.

Geduldig hielp de andere in het bijeenschikken van

de steentjes: een zig-zag moest de trap verbeelden.

›Nu moet je zien›, riep Eva vol ijver: ›Hier is mijn slaapkamer, dan mijn speelkamer, aan den anderen kant slaapt ›juffie‹.

›Waarom heb jij geen moeder?‹ vroeg de kleine jongen opeens. Hij hield op van zijn ingespannen werken en keek Eva vorschend aan. ›Ik hou niet van juffen, ze zijn niets aardig; moeders zijn veel beter‹.

Eva ging in den zandbak zitten, blijkbaar verrast door die vraag.

›Ik heb geen moeder; mama hangt in de zaal ginds‹.

›O, dan is ze zeker dood‹, zei het ventje wijs. ›Maar je vader kan toch wel een nieuwe moeder krijgen, net als op de boerderij, hiernaast‹.

›Ik wou veel liever juffie terughebben‹, kwam Eva eindelijk zacht.

›Pappa is juffie halen, hij heeft het me zelf gezegd‹.

›Juffen zijn niets aardig‹, begon het jongetje weer.

›Mijn juffie wèl‹, hield Eva vol.

Zij schopte heel het huis van steenen door elkaar en trapte op het verspreide grint: ›Dààr‹ zei ze ›hoor‹. ›Omdat jij zegt, dat juffen niet aardig zijn. Ik wil niet meer met je spelen.‹

Eva ging verstoord met haar rug naar broer staan. Een oogenblik later kriebelde de kleine jongen onder haar armen om haar weer ›goed‹ te krijgen.

›Zeg, Eefje weet je wel, je moogt tegen mijn moeder, moeder zeggen?‹

Eva lachte. ›Dat zou koddig zijn. Dan zou ik twee vaders hebben, want ik heb wel een pa‹.

Broer keek beteuterd. Ja, dat wás waar : »Kom« zei hij, verzoenend, »laten we dan het huis van jou maar weer gaan bouwen, dan zal ik wel zeggen, dat jou juffie lief is.«

Eva had geen zin meer om te bouwen. Zij dacht aan vader, die was heen gegaan en beloofd had, spoedig terug te komen. Zou hij wegblijven? Zou vader weer geïjkt hebben? Neen, dat kon zij niet gelooven. Vader zou juffie meebrengen, zei hij en dat zou gebeuren, Eva wist het zeker. Zij had het immers gevraagd. »Vader, u jukt immers niet?« toen was hij opeens gaan huilen en had gezegd: »Nu, lieveling! het spijt je vader genoeg, dat hij dat tegen je gedaan heeft« en toen was het goed geweest.

»Weet je wat?« drong Eva's speelnootje aan : »Kun jij geen verhaaltje vertellen?

Het meisje dacht na. Ik weet een verhaaltje van Hanna, en die wilde zoo graag een zoontje hebben, toen heeft ze het aan den Heere gevraagd een heel langen tijd en eindelijk heeft ze een lief jongetje gekregen, die heette Samuël.«

»O, dat verhaaltje ken ik al lang!« riep broer met pret, omdat hij alle bijzonderheden er van wist. Moeder heeft ons alles ervan van verteld.

»Ik heb een Bijbel met al die verhalen,« zei Eva vergenoegd.

Papa heeft het boek voor ons meegebracht. Wil ik het eens halen? Eva stond op om naar binnen te gaan: daar kierde het poortje open en met open armen rende Eva op papa en juffie aan: ze wist niet, wie ze

... En met open armen rende Eva op papa en juffie aan ...

het eerst kussen en groeten moest pa of juf; ze huilde en lachte tegelijk. „Zie, zoo m'n kleine poes”, sprak mijnheer de Rijke, terwijl hij Eva's groote krullen streelde: „Zie zoo, nu heb je je juffie terug. Goed?”

Eva keek juffie verheerlijkt aan: »Hoef ik nu nooit, nooit meer naar het kasteel, papa? Mag ik mee naar ons eigen huis?»

»Vandaag nog me lieve kind, vandaag nog«, beloofde Eva's vader.

„Broer”, riep Eva »broer« kijk nu eens om, dat is nu mijn juffie«.

Het jongetje kwam voetje voor voetje nader; de hooge gestalte van dien mijnheer boezemde hem ontzag in.

»Kom maar hier«, gebod Eva en trok hem tot juffie's knie.

»Ben u Eva's nieuwe moeder?» vroeg hij opeens nieuwsgierig.

»Eva luisterde oplettend naar juffie's antwoord. Zij wou toch ook wel graag een heusche moeder hebben, net als al die kinderen hier.

»Moeders gaan nooit weg«, had broer vanmiddag nog verklaard.

Juffie kleurde en keek blozend naar mijnheer de Rijke, die het kleine ventje lachend had aangehoord.

»Eva's nieuwe moeder, ventlief? wel ja, je kon best gelijk hebben, hoor. Eefje, hoe zou je 't vinden, als juffie je moeder werd?»

Eva antwoordde niet, maar sloeg beide armen om juffie's hals.

»Ik vind het nu prettig, dat u er weer bent, juffie!«
fluisterde ze.

»Gaat u nu nooit meer weg?«

»Nooit meer, Eefje!« antwoordde juffie denkbaar : »Je papa heeft gevraagd, of juffie altijd bij jullie blijven zal!«

* * *

Zoo had Eva haar juffie verloren en weer teruggevonden.

De Baron en de Barones, Eva's oom en tante, waren zoo beleedigd, omdat papa niet had toegestaan, dat Eva uit de tuinderswoning naar het kasteel gevoerd werd, dat zij nóch Eva, nóch haar pa meer wilden ontmoeten.

Eva's vader gaf er niet om : »Zij hebben mijn kind geen liefde bewezen, waarom zou ik verlangen hen weer te zien?« zei hij luchtig.

Nog denzelfden dag ging het drietal huiswaarts. Juffie had het lieve huis weer geheel in orde gebracht en 's avonds lei Eva vermoeid, doch innig, blij haar hoofdje neer in haar eigen bed, haar eigen kamertje.

»Ik heb aan den Heer gevraagd, of Hij asjeblijft juffie terugsturen wou«, vertelde ze, toen juffie haar nog even een nachtkus gaf, »en nu heeft Hij het gedaan«.

»Ik heb ook gebeden, dat de Heere je me weer teruggeven zou«, antwoordde juffie bewogen. »Hij is een Hoorder des gebeds. Willen we Hem er voor danken?«

Zoo geschiedde het. Eva had haar juffie voor goed teruggekregen en haar vader leerde door Gods genade, dat geld en goed vergankelijk is, en alleen de vreeze des Heeren blij en rijk maakt.